

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobce **Mgr. J. B.**, zastoupeného JUDr. Pavlem Pokorným, advokátem se sídlem Veverkova 1343/1, 500 02 Hradec Králové, proti žalovanému **Krajskému úřadu Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 11, 150 21 Praha 5, proti rozhodnutí ze dne 19. 1. 2006, č. j. 19603/2005/DOP/104, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 21. 8. 2006, č. j. 1 Ca 3/2006 - 29,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Dne 19. 1. 2006 zamítl žalovaný odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Kolín ze dne 14. 11. 2005, jímž byl žalobce uznán vinným z přestupku proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu podle § 22 odst. 1 písm. f) zákona České národní rady č. 200/1990 Sb., o přestupcích, když porušil § 4 písm. b) a § 18 odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, tím, že dne 26. 6. 2005 ve 14:25 hodin jel v katastru obce P. na silnici číslo I/12 jako řidič motorového vozidla tovární značky Škoda Fabia, reg. zn. X, rychlostí 118 km/hod a to v místech, kde je povolená rychlost nejvýše 90 km/hod. Za uvedený přestupek byla žalobci uložena pokuta ve výši 300 Kč a dále mu byla uložena povinnost nahradit náklady přestupkového řízení paušální částkou ve výši 1000 Kč.

Proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobce žalobou u Městského soudu v Praze, který ji dne 21. 8. 2006 zamítl.

Ve včas podané kasační stížnosti pak žalobce namítal nesprávnost rozhodnutí městského soudu, neboť jestliže zákonodárce ve znění § 22 odst. 1 písm. f) zákona o přestupcích označil, že přestupkem podle tohoto ustanovení je každé jiné jednání, které není uvedeno pod písmeny a) až e) citovaného ustanovení a u kterého lze prokázat porušení zákona č. 361/2000 Sb., nelze tedy podle tohoto ustanovení postihovat menší překročení povolené rychlosti. Překročení rychlosti je jako přestupek řešeno v ustanovení § 22 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích. Je možno diskutovat o tom, že jde zřejmě o chybu v zákoně, ale tuto chybu nelze řešit svévolným rozšiřováním odpovědnosti nemající v zákoně oporu. Obdobně by totiž dle názoru žalobce mohlo být posuzováno jednání, které vedlo k dopravní nehodě, ale které nelze kvalifikovat jako porušení zvláštního zákona tak, jak je uvedeno v § 22 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích. Zákonodárce nepochybně tímto ustanovením sledoval to, aby nikoli každé jednání, které způsobí dopravní nehodu, bylo kvalifikováno jako přestupek, ale jenom takové jednání, které je porušením zvláštního zákona a jímž byla způsobena dopravní nehoda.

Podle názoru žalobce je nutno se na celou problematiku dívat z hlediska společenské nebezpečnosti. Výklad, že každé překročení povolené rychlosti dle § 18 odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb. je přestupkem bez ohledu na stupeň nebezpečnosti tohoto jednání, je nepochybně protiprávním rozšiřováním postihu občanů. Zavinění dopravní nehody je jednáním, které není porušením zákona, a zákonodárce takovéto jednání toleruje a nesankcionuje (malou dopravní nehodu netřeba hlásit policii). Obdobně zákonodárce tím, že stanovil postih za překročení rychlosti v § 22 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích až o více jak 30 km/hod či 50 km/hod, měl při tvorbě tohoto ustanovení na mysli nepostihovat takové překročení rychlosti, které zjevně není pro společnost nebezpečné. Opačný výklad by totiž znamenal, že lze postihovat překročení rychlosti i zcela nepatrné, např. o 1 – 2 km/hod, což evidentně zákonodárce v úmyslu neměl.

Žalobce proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek Městského soudu v Praze a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že důvodem, na základě kterého lze podat kasační stížnost, je nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Podle žalovaného je pak zapotřebí rozlišit nezákonnost od práva soudu na interpretaci práva, která se odráží v napadeném rozhodnutí. Výklad žalovaného je v rozporu s jazykovým zněním příslušných ustanovení zákona. V dalším žalovaný odkázal na svá předchozí podání a navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Relevantními zákonnými ustanoveními jsou v daném případě § 22 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích, který v době spáchání předmětného přestupku uváděl, že přestupku se dopustí ten, kdo jako řidič motorového vozidla překročí nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou zvláštním zákonem nebo dopravní značkou o více než 30 km/h v obci nebo o 50 km/h mimo obec. Dále podle § 22 odst. 1 písm. f) téhož zákona v rozhodné době platilo, že přestupku se dopustí ten, kdo jiným jednáním, než které je uvedeno pod písmeny a) až e), poruší zvláštní zákon. Konečně ustanovení § 18 odst. 3 téhož zákona mimo jiné uvádělo, že řidič motorového vozidla o maximální přípustné hmotnosti nepřevyšující 3500 kg a autobusu smí jet mimo obec rychlostí nejvýše 90 km/hod.

Kasační stížností byla nastolena otázka, zda překročení povolené rychlosti mimo obec o méně než 50 km/hod lze považovat za jiné jednání ve smyslu § 22 odst. 1 písm. f) zákona o přestupcích. Nejvyšší správní soud se tímto problémem již ve své rozhodovací činnosti zabýval. V rozsudku ze dne 22. 11. 2004, č. j. 6 As 12/2003 - 58, publikovaném pod č. 829/2006 Sb. NSS, uvedl, že „přestupku proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu při překročení povolené rychlosti v obci 50 km/h stanovené v § 18 odst. 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, se dopustí i ten řidič, který překročí povolenou rychlost v obci o méně než o 30 km/h. Ustanovení § 22 odst. 1 písm. e) zákona ČNR č. 200/1990 Sb., o přestupcích, je totiž třeba interpretovat tak, že jiným jednáním, než které je uvedeno pod písmeny a), b), c) a d), je i překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci o méně než o 30 km/h“. Uvedený názor byl potvrzen i Ústavním soudem, který ve svém usnesení ze dne 14. 6. 2005, sp. zn. I ÚS 102/05 mimo jiné uvedl, že „pokud stěžovatel dovozuje, že takovým jiným jednáním nemůže být překročení rychlosti o méně než 30 km/hod v obci, pak tento jeho názor nemá oporu v textu právní normy. Překročení rychlosti o méně než 30 km/hod v obci není jednáním uvedeným pod písm. a) až d), neboť ustanovení § 22 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích se vztahuje jen na překročení rychlosti o více než 30 km/hod v obci, nepochybně tedy právě § 22 odst. 1 písm. e) zákona o přestupcích na takové překročení rychlosti dopadá“. Pro úplnost je třeba dodat, že v době rozhodování těchto soudů obsahoval § 22 odst. 1 písm. e) zákona o přestupcích shodný text, jako v právě projednávaném případě obsahuje § 22 odst. 1 písm. f).

Nejvyšší správní soud nevidí důvod, proč by se měl ve stávajícím případě od své judikatury odklonit. Ačkoliv se v předložené kasační stížnosti jedná o překročení rychlosti mimo obec, lze bezpochyby výše uvedené názory vztáhnout i na takovéto jednání. Překročí-li tedy řidič motorového vozidla o maximální přípustné hmotnosti nepřevyšující 3500 kg a autobusu při jízdě mimo obec rychlost 90 km/hod, dopustí se porušení zákona č. 361/2000 Sb., a svým jednáním naplní znaky přestupku podle § 22 odst. 1 písm. f) zákona o přestupcích. Takové jednání není možné podřadit pod písm. a) předmětného ustanovení, které obsahuje kvalifikovanou formu přestupku nedodržení maximální povolené rychlosti, jež je spojena s vyšší sankcí (pokuta až 3000 Kč a eventuálně i zákaz činnosti na půl roku). Ustanovení písm. a) tedy neřeší jen samotné „překročení rychlosti“, jak se domnívá žalobce, ale pouze překročení rychlosti vyšší než stanovený limit 50 km/hod nad zákonem povolenou rychlost. Avšak i jakékoliv jiné překročení zákonem povolené rychlosti, je nutné vnímat jako porušení § 18 odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb., na což právě reaguje § 22 odst. 1 písm. f) zákona o přestupcích. Nelze zde tudíž mluvit o chybě v zákoně, ani se nejedná o svévolné rozšiřování odpovědnosti nemající v zákoně oporu, jak uvádí žalobce. Naopak zákon o přestupcích na takové jednání reaguje a upravuje jeho postih. Zákonodárce chtěl zjevně odlišit typově závažnější jednání vyšší sankcí [§ 22 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích] od jednání méně nebezpečného [písm. f) téhož ustanovení]. Výklad předkládaný žalobcem by znamenal, že zákonodárcem stanovená maximální rychlost při jízdě mimo obec na 90 km/hod by byla právně nevynutitelná, avšak k takovému výkladu nelze dospět ani jazykovým, systematickým, ani teleologickým výkladem předmětných ustanovení.

Také námitku žalobce, že na celou problematiku je nutné nahlížet z hlediska společenské nebezpečnosti a že zákonodárce neměl v úmyslu postihovat překročení rychlosti, které zjevně není pro společnost nebezpečné (podle žalobce tedy překročení povolené rychlosti o méně než 50 km/hod), nelze považovat za důvodnou. Formální znaky přestupku podle § 22 odst. 1 písm. f) zákona o přestupcích naplní každý, kdo poruší zákon č. 361/2000 Sb., a přitom se nejedná o přestupek podle § 22 odst. 1 písm. a) až e) zákona o přestupcích.

O porušení zákona č. 361/2000 Sb., ze strany žalobce přitom není sporu. Případná společenská nebezpečnost zaviněného jednání (resp. následky přestupku a další relevantní okolnosti případu) mají vliv na výši ukládané sankce podle § 12 odst. 1 zákona o přestupcích. V projednávaném případě přitom nebyl trest uložen v nepřiměřené výši, takže nebyl dán důvod pro postup soudu podle § 78 odst. 2 s. ř. s., přičemž žalobce o snížení uložené sankce ani nežádal.

Konečně nelze akceptovat ani námitku žalobce, že zavinění dopravní nehody je jednáním, které není porušením zákona a zákonodárce takové jednání toleruje a nesankcionuje, neboť malou dopravní nehodu netřeba hlásit policii. Žalobce se mýlí, neboť velká většina dopravních nehod je způsobena porušením zákona č. 361/2000 Sb. Pokud při dopravní nehodě nedošlo k zákonem stanoveným okolnostem (v době spáchání přestupku žalovaným se jednalo o hmotnou škodu nad 20 000 Kč, zranění či úmrtí osob) a nebylo tedy nutné přivolat policii, čímž by byla naplněna skutková podstata přestupku podle § 22 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích, bylo by nutné zaviněné jednání vedoucí k takové dopravní nehodě považovat za přestupek podle § 22 odst. 1 písm. f) zákona o přestupcích. Není tedy pravdou, že by zákon tzv. „malé“ dopravní nehody toleroval a nesankcionoval.

Žalobce se svými námitkami tedy neuspěl; jelikož v řízení o kasační stížnosti nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou. O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému pak v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. června 2007

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu